

Székely Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság

Előfizetési árak:
Egész évre 50 Lel, félévre 25 Lel, negyedévre 13 Lel.
Egyes szám ára 1 Lel.

Felelős szerkesztő:
TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14. sz.
Telefonszám: 34.
Megjelenik minden vasárnap.

KRÓNIKA.

A genuai konferencia bomlófélben van. Egyes kormányok kiküldöttjei utrakelésre készek, vagy eddig talán már el is hagyták a gyűlésezés helyét. Hírek jöttek, hogy az angolok és oroszok megállapodása szerint a konferenciát öt hónapra elhalasztották.

Mindezekből és az eddigi eredményekből megállapíthatólag igazuk volt azoknak is, akik a konferencia elején azt jósolták, hogy ez a konferencia sem fog megnyugvást teremteni Európa felzaklatott életében, s ehhez még sok ezután konferenciára lesz szükség, — s azoknak is, akik Genuára kezdettől fogva, mint bekövetkezhető nagy események színhelyére tekintettek.

Ha a várt teljes béke nem jött is el, az orosz-német megegyezés innen világgá szállott híre mégis nagy meglepetést keltett. Ez az esemény, s angoloknak, olaszoknak, franciáknak és a többi nemzeteknek ezzel szemben való állásfoglalása rendkívüli jelentőségű, s a jövő kialakulásánál is döntő fontosságot nyerhet.

Szeretnők hinni, hogy az új helyzet az emberiség igazi békéjét fogja megteremteni.

*

A szolgálatra jelentkezett, de még állás nélkül levő magyar tisztviselők ügyében legújabb nagy fontosságú lépések történnék. Az alkalmi bizottság az előzetes megbeszélések, s mindenféle napvilágot látott hírlapi cikkek anyagának, érveinek figyelembe vételével, alapos és terjedelmes memorandumot készített, melyben a tisztviselők álláspontját és a kormányhoz intézett kérelmét foglalták össze. A memorandumot egy f. hó 15-én délután Kolozsvárról induló küldöttség viszi Bukarestbe, melyet a kormányelnökhöz Ugron István volt nagykövet vezet. A küldöttség a királynál is tisztelegni kívánna; s elő fogják adni a tisztviselők ügyét az egyes szakminisztereknek is. Az ezeknél való támogatás, s a siker biztosítása érdekében való részvételre felkérték a magyarság által megválasztott szenátorokat és képviselőket is. Reméljük, hogy ezután ez a régóta huzódó szomorú ügy végre kedvező véget fog érni, illetve dűlőre jut.

**Az Igazságügyi Beadványok Gyűjté-
ménye** czímen Szabó Alajos dr. és Kósa János dr. által szerkesztett mű hetek óta szedés alatt áll és igen szép kiállításban a napokban hagyja el a sajtót. A kevés késelem oka az, hogy a könyv szedés közben néhány ívvel nagyobb terjedelművé nőtte ki magát, mint a hogy az előre tervezve volt. Az igazán nélkülözhetetlen műre a jogkereső közönség figyelmét ismét felhívjuk.

Nagy szóval kiáltok!*)

Azt kiáltom, hogy az egyházi iskola-kérdés megoldatlansága halálosan vérző sebe népünknek. Már három év óta vérzik e seb. Azon át napnap után folyik, pusztul a legdrágább életerénk. Lehet-e nézni tovább összetett kézzel, érzéketlen lélekkel ezt a halálos vértést? Nem érzitek-e, véreim, hogy mi következik, ha idejében be nem kötözzük e sebet...

Nekünk kell elkezdünk a kötözést. Magunk ellen vétkezünk, ha minden várakozásunkat, reménykedésünket a kilátásba helyezett államsegélyre összpontosítva, mi magunk hathatósabb lépést nem teszünk a kérdés kielégítő megoldására. Nem azért, mintha az államsegélyben nem biznám. Igen is bizom abban. Meglesz, de hogy mikor és mekkora lesz — az bizonytalan. Ha az államsegélybe vetjük főbizalmunkat, ki tudja, még mennyi időre bizonytalanságnak és esetleg újabb nagy csalódásoknak tesszük ki magunkat. Már pedig mint a szű a fát, úgy örül, a bizonytalanság az emberi energiát. És semmi annyira össze nem töri az emberi lelket, mint a csalódások. Mi lesz akkor, ha annyi nélkülözés, esakadás után, államsegély helyett tanítóinkra, tanárainkra újabb bizonytalanság és csalódások következnek? A társadalom minden gondolkodó tagjától kérdezem: mi lesz, akkor...?

Vegyük elejét a további bizonytalanságnak, esetleges csalódásoknak. Vértessük fel magunkat a bekövetkezhető, pusztulást hozó veszedelmek ellen. Legalább átmenetileg oldjuk meg az iskolakérdést. A megoldásnak kivihetőnek, praktikusnak kell lennie. Főelvünk mindenütt az legyen, hogy súlyosan senkit meg ne terheljünk. Ezt elérjük, ha a terhet minél többfelé szétosztjuk. Az egyházközségi (leginkább elemi) iskolák fenntartására adjon segélyt először az egyházmegyei (egyházkerületi) Státus, másodsor maga az egyházközség (iskolaadó), harmadsor a különböző egyesületek, nagyobb részvénytársasági vállalatok, községi közbirtokosságok stb. Román és szász pénzüzetek még abban az időben, amikor pénzünknek az értéke teljes volt, hatalmas összegeket adtak kulturális, iskolai célokra. Pl. a Nagyszabeni Általános Takarékpénztár, a nagyszabeni Földhitelintézet, a Medgyesi Takarékpénztár és Előlegezési Egyesület egyetlen egy évben (1910 ben) 229126 koronát fordítottak kulturális jótékony célra. Ez mai pénzünk szerint milliókra rugó összeg. Ezzel szemben mi legfennebb csak morzsaeszerű alamizsnát kérünk egyesületeinktől, nagyobb vállalatainktól küzködő iskoláink javára.

Kiseb iskoláink ügyét átmenetileg így elég szerencsésen megoldhatók. De mit tegyünk középiskoláinkkal? — Minden középiskolának meg van a maga vidéke, körzete. Pl. a székelyudvarhelyi kath. főgimnázium természetes körzete Udvarhely megye kath. része. Beosztva, megszervezve minden körzet nagy anyagi támogatást nyújthatna saját középiskolájának. Számításunk alapján vegyük Udvarhely megyét, ahol mondhatni aránylag legtöbb a középiskolánk. Udvarhely megyéből is vegyük a katolikus körzetet, amelynek földje a

* E cikket is mély tisztelettel az egyházi főhatóságok és a szerkesztőségek szives figyelmébe ajánljuk.

megyében a leggyengébb s így a nép megélhetése nehezebb, fizetése képessége kisebb, mint más körzeté. E körzetben kb. 8000 olyan birtokos, vagy iparos család él, amelyet számításunkba reálisan bevonhatunk. Minden családra átlag számítsunk 3 liter gabona gimnáziumi adót, vagy annak megfelelő más értéket (kb. 8—10 leut). A gazdagoknál emeljük fel az adót 5—6 literre, hogy a szegényebbeknél leszállíthassuk 1—2 literre, a középbirtokosoknál hagyjuk meg a 3 litert. Aztán ne nyáron, vagy tavasszal szedjük be e járandóságot, ősz végén és tél elején és lám az érték, amit így összehozhatunk pénzbe átszámítva: 60—70000 leu. Továbbá: a kath. körzet lakossága egyenlően szétosztva kb. 30 jó közepes (1300—400 lakossal bíró) községet tenne ki. Minden község közbirtokosságától csupán 3 öl tüzfát kérnénk. 3 öl fa valóban elenyésző csekélység (gy — 300 igával és ezer, sőt több ezer hold erdővel rendelkező közbirtokosság részéről; gimnáziumunknak azonban az így begyűlt fa ismét 30—40.000 leu segélyt jelentene. Így összehozhatnánk tehát pár évig csak a székelyudvarhelyi román kath. főgimnázium részére százezer leu évi körzeti segélyt. Más vidéken természetesen mások a viszonyok, de a lehetőségek ilyen, vagy olyan formában mindenütt megvannak. A praktikusság szempontjából természetesen mindenütt az adott viszonyokhoz kellene alkalmazkodni.

A kezdeményezést az egyházi főhatóságoktól, a lelkek felrészését a sajtótól várjuk. Azt mondják, hogy a sajtó a társadalom lelkiismerete. Kiáltson, furdaljon hát ez a lelkiismeret, hogy a bénák is megmozduljanak, a vakok lássanak, az alvók ébredjenek s amíg még nem késő, mindnyájan sürgős munkához lássunk!

Csiki Péter.

A községi autonómia

helyreállításának többször megpendített, régóta időszerűvé vált kérdése nagy lépéssel haladt előre a megvalósulás felé a vármegye közigazgatási bizottságának f. hó 10-én megtartott ülésén. Az ülést Neamtiu dr. prefektus megnyitván, az alispáni havi jelentést Biró Dénes főjegyző olvasta fel. A múlt havi ügymenetre vonatkozó közléseken kívül bejelentette, hogy a vármegye prefektusa a Szabó István elhalálása és Szabó Gábor subprefektussá kineveztetése folytán megüresedett 2 közigazgatási bizottsági tagsági helyre: Gyárfás Pál drt és Adriányi Gézát nevezte ki. Kinevezték ezenkívül vármegyei utfelügyelővé: Fazakas Domokos volt utfelügyelőt. A megüresedett vármegyei főlevéltárnoki, irodaigazgatói és 2 közigazgatási gyakornoki állásra pályázatot hirdettek.

Az alispáni jelentéssel kapcsolatban Elekes Dénes dr. bizottsági tag szólalt fel a községi képviselőtestületek érdekében, melyek helyreállítása régóta feltétlenül szükség. Ha az államjogi átalakulás idején, az akkori zavaros állapotok miatt, a községi autonómia felfüggesztése némiképpen indokolható volt is, azóta ez az ok már régen megszűnt. Viszont a vagyonkezelés, ellenőrzés gondossága, hatályossága s az azzal járó súlyos felelősség egyenesen megkívánja, hogy a községi képviselőtestületek minél hamarabb megkezdhessék szokás nélküli működésüket. Ez

ma már a konszolidáció teljes helyreállta, a közhangulat csendessége érdekében sem halogatható tovább.

Az ülés, a prefektus hozzájáruló szavai, Szabó Gábor subprefektus és Biró Dénes tájékoztatató észrevételei után, az alispánt utasította, hogy a képviselőtestületek minél előbbi megalakíthatása érdekében az előkészítő intézkedéseket sürgősen tegye meg.

Ugyancsak Elekes Dénes dr. szólalt fel a községi és körjegyzőknek immár szinte rendszerre vált gyakori áthelyezései ellen. Kérte, hogy ezeket a gyakori (s nem is büntetésből való) áthelyezéseket lehetőleg mellőzzék, mert azokat csak a közigazgatási adminisztráció sanyli meg; a jegyzők munkakedvét a bizonytalanság érzése állandóan zavarja, a huzamosabb munkát kívánó teendők elvégzésétől tartózkodnak. Németh Albert min. tanácsos szerint, e helyzet a pénzügyi adminisztrációra, az adókezelésre is káros hatása. A felszólalásokra a prefektus meggyugtató kijelentéseket tett. Súlyosabb ok hijján az áthelyezéseket ezentúl mellőzni fogják.

Felszólalt Elekes dr. még a *Földmives Szövetség alapszabályai* jóváhagyásának halogatása miatt is, ami egy körülbelül 14.000 kiscgazdából álló alakulatot akadályoz működésének teljes kifejtésében. A prefektus kijelenti, hogy az egyesületnek a már régebb működő Vármegyei Gazdasági Egyesület működésével való összeegyeztetését látja szükségesnek, s e célból legközelebb megbeszélést kíván tartani.

Németh Albert min. tanácsos a pénzügyigazgatóság jelentését olvasta fel. A vármegyében az állami adóhivatalok április havi összes bevétele 1.868.681 30 leu volt. Ebből egyenes adóban 117.071 88, fogyasztási adóban 1.107.164 32, bélyeg- és jogilleték fejében 197.889 44, állami egyedáruságból pedig 302.208 50 leu folyt be. A III. o. ker. adófelszámolási bizottság működését április 26 án befejezte. Szeszfőzés céljára a gyárak újabb rendelkezés szerint, május 1-től kezdve — meglévő készleteik felhasználása után — csak Óromániából beszerzett kukoricát használhatnak.

A tanfelügyelői jelentés szerint a székelyderzsi unitárius és a muznai ref. iskolákat egészségi okból bezárták. Ez intézkedés mindenesetre súlyos helyzetet teremt az iskolák növendékei, illetve ezek szülői számára. Az ismétlő (gazdasági) iskolák látogatásának előmozdítása érdekében a közigazgatási hatóságokat megfelelő intézkedésekre utasították.

Elekes Dénes a buni földmives iskola ügyét hozta szóba, mely annyi biztató ígéret és szép kilátás után megakadt. Kérte a megvalósítás érdekében a prefektus személyes közbenjárását. A prefektus a támogatást meg is ígerte.

Molnár Samu árvaszéki elnök ismét sürgette a vármegye által a gyámpénztárból igénybevett 195.000 leunyi összeg megtérítését, s a felszaporodott ügyek elintézésére személyszaporítást, s legalább egyelőre két kiegészítő alkalmazását. A prefektus támogatását ez ügyekben is megígerte.

A főorvos jelentése szerint, a közegészségügy kedvező volt. A f. hó 11-én kezdődött himlőoltásokhoz kérte a hatóságok támogatását. — Az állategészségügy szintén kedvező volt, az árak emelkedtek. Eladás azonban — a vevők tartózkodása miatt — kevés volt.

Az ülésen végül több magán és községi ügyet intéztek el.

A perzsaszövő tanfolyam ügye most már teljesen biztos alapon áll. Megérkezett a mintaszövőszék Dicsőszentmártonból. Minden jelentkezőnek egy szövőszékre van szüksége, amelynek ára 300 leu. A tanfolyam felyő évi június 20-ika körül kezdődik Székelyudvarhelyt. Már huszon felül jelentkezték. Ezuton is kéri mindazokat, akik a szövőszék árát még nem fizették be, hogy azt Bodrogi és Hirsch üzletében e hó 20-ig annál is inkább eszközölgjék, mert az elkészettek már jóval magasabb árért juthatnak majd szövőszékhez, ha a csoportrendelésből kimaradnak.

Helyesen gazdálkodunk-e?

VII.

Termesztik még itt-ott, inkább kísérletezés céljából, az angol (Viktoria) buzát, melyet zömök kalászáról s nagyobb szeméről könnyen föl ismerhetünk, azonban az eddigi tapasztalatok már is mutatják, hogy ez a buzafaj legalább is nálunk nem igen fog a kísérletezésnél tovább fejlődni. Sikér-tartalma jóval kevesebb a közönséges buzánál s a mag teljesen megszáradva töpörödötté lesz, így a vásárlásnál is, mint nem kielégítő kinézésű nem nagyon fog keresetté lenni.

Általános a panasz, hogy főleg tagosított határokon a buza-termés nem kielégítő. Szerintem a főbaj az, hogy gazdáink nem osztják be tagjaikat oly vetésforgóba, hogy e beosztás által a buza jól előkészített talajba jusson. Vetik a buzát igen sok helyen buza után, a mikor az aratástól az első szántásig, s az első szántást követő, nálunk rendszeren száraz ősz-eleji időjárás következtében a talaj annyira kiszárad, hogy vagy nedvesség-mentes földbe kerül a buza, a mikor nem fejlődhetik kellően, vagy várva a bő esőzést, megkésünk a vetéssel. A törökbuza, avagy here utáni vetéseknek is rendszeren az a nagy bajuk, hogy nálunk a törökbuszedés rendszeren kinyulik október közepére, s a harmadik, legtöbb esetben igen gyenge heretermés betakarítása is október elején történvén, ha még az időjárás következtében késni is kell a vetésnek, rendszeren nem fejlődik erőteljesen, s tavasszal gyengén bokrosodván, a gyom rendszeren előli, tönkre teszi. Legideálisabban buza alá, ha nyomás-rendszer nincs, a bükköny után lehet a földet előkészíteni, még pedig úgy, hogy a zabos bükköny alá adjuk a trágyát, s így a következő terményünk a buza, a neki legmegfelelőbb talajba jut.

Nagyon sok esetben buzánk üszkös, nem csávazzuk, (gálicozzuk) avagy nem ügyelünk arra, hogy ne vessünk üszkös magot. Az esetben, ha szigorúan vigyázunk arra, hogy üszkös magot ne vessünk, s a határon senki se vessen, az üszkösödés nem fordulna elő, mert az csak mese, hogy az üszkösöget az időjárás hordozza. Elviszi azt a szél egyik táblából a másikba.

Azt mondja az ének: Tiszta buzából sütik a kenyeret... Nálunk egy két községet kivéve kenyérmagoknak csak tiszta buzát természetnek, elvéve vetnek ma már „elvegy“ buzát (buza-roza.)

Ennek termelése nem is fizeti ki magát, mert a buzának sok tekintetben más a tulajdonsága, mint a rozsnak, s így „elvegy“ gabonánk ritkán sikerül.

Rozsot megyénkben nagyobb mennyiségben inkább csak ott termelnek, hol a buza megfelelő termése kétséges. Sok helyen inkább csak oly helyeken vetik, a hol a vetést a verebek verni szokták. Rozs-termésünk rendszeren gyengén fizet, oka az, hogy virágzása idejében szeles avagy esős idők szoktak járni s megtermékenyülése hiányos; így kalásza vajmi ritkán van tele.

Az újabb időben az árpa-termesztést felkaroltuk. Az árpa „bánom“ gabona. Van esztendő, amikor a gazda azon bántódik, miért is vetett árpát, más évben azt busulja, miért is nem vetett többet belőle... Kenyérnek magára nem igen használjuk; de buzával rozssal összeőrölve, már itt-ott asztalra kerül. Főleg sertéshizlalásnál jöhet tekintetbe. Az ugynevezett „sör-árpa“ termesztésével megyénkben tudtommal senkisé foglalkozik, pedig a mikor már — ha kisebb termelő képességűek is — két sörgyárunk is van, érdemes lenne, a sörárpa termesztését fölkarolni, mert a székely s főleg megyebeli árpából főzött sör talán izletesebb is lenne.

Zabot termelünk eleget. Jutna ebből kivitelre is, ha a minőségre is ügyelnénk. Azonban mi azt tartjuk a „zab: zab, mindkét vége hegyes,“ s ezzel a zabkérdés megvan oldva... Még szél-tében hosszában termeljük a fekete zabot, pedig már tudatára kellett, hogy jöjjenek az emberek annak, hogy azt nem szívesen veszik, tápértéke

pedig — lévén a külső héja túl vastag — jóval alacsonyabb a fehér zab tápértékénél. Azonban úgy vagyunk ezzel is, mint a rossz asszonnal né-melyek, elválnának tőle; de már összeszoktak.

Ott a hol a törökbuza termesztése, illetve a kellő hozam elérése nagyon kétséges, gazdáink sokkal okosabban tennék, ha a zab termesztését fávörizálnák, még pedig oly beosztással, hogy trágyázott földbe jöjné burgonya, s utána a még erőben levő föld adna egy gazdag zab-termést. Mert az csak a mesék országába tartozik, hogy zabot a legkevésbé megművelt, legsilányabb földbe kell vetni; megteremni megterem ott is, de akárhányszor (a miképp mondani szokták) „az egér térdre áll,“ ha a zab zászlóját le akarja rágni.

A zabtermés vizsgálásánál akárhányszor láthatjuk, hogy a míg egyik szem teljesen meg van érve, a másik teljesen a földön maradt, oka ennek az, hogy a korai és késői érésű zab legtöbb helyen össze van vegyülve. Ezen a bajon, mert ez elég baj, lévén ez okból zabunk nem első minőségű, csakis úgy segíthetnénk, ha egész községek gazdái teljes egyetértésben és együttesen fajtisata vetőmagot szereznének be, s határukba kizárólag csak is ezt a fajtisza zabot vetnék.

Igen ám, de hol maradna akkor a hagyományos és átkos „csak azért se“.

V-6.

Mozduljon meg a Székelyföld!

Tagadhatatlan, hogy már teljesen kialakult új helyzetünkben, a Magyarországtól elcsatolt részek legégetőbb kérdése a hitvallásos iskolák kérdése lett. Hogy ezek fenntartása mennyire fontos, a különböző lapokban és a „Székely Közélet“ hasábjain is, kimerítően megtárgyaltattak s a különböző komoly irányból jövő cikkeknek egyértelmű megállapítása, hogy a hitvallásos iskolákra vallás-erkölcsi nevelés szempontjából pótolhatatlanul szükségünk van.

E megállapításokon kívül azonban semmiféle gondolatfelvetés, vagy iránymutatás nem történt arra vonatkozólag, hogy mi módon lenne bevezetendő, illetve keresztül viendő, iskoláink javára önadózásunk. Pedig arra legfőképpen gondolnunk kell, hogy a nép önmagától nem tudja megtalálni a módot az áldozathozatalra, mert a dolog előtte újszerű s nem ismeri áldozathozatalának nagy horderejét.

Véleményem szerint, egy egységesen vezetett országos mozgalom megindítása szükséges, mely a lapok felvilágosító munkájával, kongresszusok tartásával, bizottságok alakításával, hitvallásos iskoláinknak községről-községekre való megszervezésével vinné keresztül emez egyik legfontosabb intézményünk fennmaradásának biztosítását.

A nagy megmozdulásnak az egy tömegben élő székelységtől kell kiindulnia s szinte önmagától kiálkozik az alkalom, hogy a róm. kath. felekezet részéről ez az országos mozgalom bevezetessék. Csak pár hét választ el a híres csik-somlyói pünkösdi búcsútól, melyre a Székelyföld minden részéről szoktak összeseregleni róm. kath. hívek. Ezt a búcsút kell összekapcsolni egy nagy-szabású iskola-kongresszussal, hisz a Székelyföld katolikuságának képviselője ezen a búcsún már amúgy is adva van s így minden külön költség és fáradság nélkül lehetne határozni hitvallásos iskoláink fenntartásáról.

Ezen iskola-kongresszus gondolatának felvetésére és az előkészítő munka megindítására éppen Székelyudvarhely város közönsége van leginkább feljogosítva, hisz mi értettük meg legelőször az idők parancsoló szavát és ismertük meg a hitvallásos iskoláinkban rejlő nagy értéket s azok részbeni fenntartására már magukat meg is adóztattuk.

Mozduljunk meg tehát; készüljünk magunk is és szólítsuk fel többi róm. kath. székely testvéreinket is, hogy ezt a gondolatot tegyék magukévá és minél nagyobb számban siessenek legfontosabb értéküknek: hitvallásos iskoláinknak megmentését célzó tanácskozásra. Ez a felhívás

különösen szóljon az értelmiségnek és vezető embereknek, mert jól jegyezzük meg, ha ezek a kritikus idők megsemmisítik hitvallásos iskoláinkat, az utódok előtt elsősorban őket terheli a felelősség.

Ha mi, katolikusok megmozdunk, biztosan tudom, hogy más vallású testvéreink, iskoláik megmentésében, a maguk módja szerint követni fogják.

Mozduljon meg a Székelyföld! Frölloh Ottó.

Ünnepre jöttünk...

Szavalták az apácázárda április 30-iki Majláth-ünnepélyén.

Ünnepre jöttünk, himnusz-ihletőre —
Im itt a férfi, nő s a gyermek.
Vajjon akad-e most, ki innen
Kösömbös, lanyhamódon elmegy.
Szivekben balszamos melegség,
Érzés, hála rajongva árad —
Vissafény es, mit halkán lopott be
Lelke a jó püspök atyának.

Kitől nyerheted hivatásod,
Te szívható, te drága püspök?
Anyádtól, kedves jó anyádtól
Ki éretted remegve küzdött.
As akarát, mint büszke gyémánt
Tebenned is lángolva égett,
De égi olajjal leönté
A hét-ajándékosító Lélek.

Mikor beszélés, hallom esodásan
A szerető János apostolt —
Javad, kegyelmed, pihenésed,
Mind, de mind másoknak kiosztod.
Puha kezéddel megsimítod,
Ki nagybeteg, ki gyenge, szenved —
Hányat támaszt fel újra fénye
Derűs-édes, szelíd szemednek.

Pásztorbotod kezébe fogva
Állass most is, te szentre fölkezt.
Körötted a világ csikordul,
Nagy álmok, trónok összedőlnek.
Hány vaserős minden reménnyel
Gyáván kétségbeesve fölhangy —
Te még itt vagy, minket tanítass
Halk tettü, boldog léptü főpap.

Ünnepre jöttünk, himnusz-ihletőre —
Mind itt a férfi, nő s a gyermek:
Esdjünk neki a messze-égből
Még több malasztot és kegyelmet.
Tünjön egyszerre lelkeinkből
Mi kishitü, mi vézna, bánat —
S nevé ma ujjongva készöntsük
A drága, jó püspök atyának.

Mihály László.

A Pásztortűz estélye.

Ritka nagyszámban összegyűlt és végig lelkes figyelmet tanúsító közönség töltötte meg zeufolt-ságig a Pásztortűz irodalmi hetilap f. hó 6-iki estélye alkalmával a Bukarest-szálló nagytermét. Közönségünk, mely a társadalmi, jótékonyági és iskolai célokra rendezett estélyeknek is mindig áldozatra kész támogatója volt, megmutatta, hogy benne a tisztán irodalmi és magasabb művészi célok is fogékony talajra, megértésre találának. Az érdeklődés felébresztésében jelentékeny része volt annak, hogy a műsoron olyan, ma már országosan ismert és elismert kitűnő irodalmi nevek is szerepeltek, kiknek jelentősége túlnőtt a nyelv által vont kényszerű kereteken, műveikből többet lefordítottak más nyelvekre, románra is. (Berde Mária.)

Az estélyről a kolozsvári Ellenzék a következőket írta: A Székelyudvarhelyen élő írók és a Pásztortűz irógárdája május 6-án fényes sikertű irodalmi estélyt rendeztek. A színház termét zsufolásig megtöltő közönség előtt a műsört Bíró Lajos főgimnáziumi tanár rövid, lendületes megnyitója vezette be, aki a Székelyföld irodalmi jelentőségét hangsúlyozta a múltban és a jelenben. Maksay Albert, Berde Mária, Tompa László, Reményik Sándor, Finta Gerő, Farczady Sándor, Halmágyi Samu és Mihály László lírájuk legszebb alkotásait mutatták be. Sipos Domokos és Pálos István finom hangú novelákkal, Jaklovsky Dániel a szlavofil eszméről tartott érdekes előadásával, Molter Károly pedig egy rendkívül ötletes szatírával járult az est sikeréhez. Az udvarhelyi filharmonikus társaság dr. Peltzer Vilmos két komoly kvalitású zeneszámával szerepelt, Halmágyi Samu és Ady-Reinitz és Jensen dalaiból adott elő művésziessé, Tompa Lászlóné kíséretével. A Pásztortűz irodalmi programját Walter Gyula ismertette.

Végül Bakóczi Károly kollegiumi tanár klasszikus tárgyú, modern beállítású egyfelvonásosát, az Orpheus és Euridikét adták elő Kovács Margit, Szász József, Cséfalvay Sándor és Jászonszky Miklós. A közönség a közel négy óra hosszat tartó tartalmas műsoron minden számát a legnagyobb melegséggel fogadta. Az est sikerült rendezése az udvarhelyi jótékony négyzet és az ottani tanári kar érdeme.

Tudósításunkhoz annak megemlézése is hozzátartozik, hogy hétfőn reggel a helyi sigurancia főnöke az estélyen szereplő helyi írókat megidévez közölte, hogy a szereplők ellen (nem tudjuk határozottan) talán: a románság ellen irányuló propaganda miatt nyomozást indít, s bekerete kéziratokat. Egyelőre hivatalos eljárás tárgyává tett ügyről lévén szó, a vizsgálat menetét semmiféle észrevétellel befolyásolni nem kívánjuk. Az ügy szereplői pedig, úgy tudjuk, a törvény iránti teljes tisztelettel — lelkiismeretük nyugodtságában — tekintenek a további fejlemények elé.

HIREK.

Május 13.

Halálozás. Későn kaptuk postakezelési tévedés miatt a szomorú hírt, hogy tarcsafalvi Pálffy György 76 éves korában Tarcsafalván a múlt hó elején hosszas szenvedés után elhalt. Vele egy régi szabású tekintélyes földbirtokos művelt és jó gazda szállt sírba, ki fiatalabb éveiben környéke társadalmi életében tevékeny részt vett, s a gazdasági kérdésekben hozzáfutókat mindvégig szívesen sok jótanáccsal látta el. Özvegye, Balázi Lidia és Gyuricza fia gyászolja. Temetése nagy részvét mellett történt.

Sebestyén Mózes exhumálása. Zetelaka szentéletű plebánosának, az 1918-iki forradalomkor megilkolt Sebestyén Mózesnek a templom kerítése mellett porladozó hamvait folyó hó 14-én a templom szentélyében előre elkészített kriptába helyezik. Ugy tudjuk, hogy az exhumálásra bizottság fog kiszállani a vármegyéből, s hogy az exhumálás s a kriptába-tétel az elhunyt érdemeit illető ünnepélyes keretben fog lefolyni.

Az Erdővidéki Erdőipar R. T. folyó hó 8-án tartotta 1921 évi rendes közgyűlését, melynek rendén dr. Hinléder Fels Ernő vezérigazgató és vele együtt a régi igazgatóság és a felügyelőbizottság összes tagjai lemondottak. Ezzel kapcsolatban — közzététel végett — kaptuk az új igazgatóság alábbi nyilatkozatát: Ezzel nyilváníthatjuk, hogy dr. Hinléder Fels Ernő társaságunknak volt vezérigazgatója ezen tisztességéről lemondott és az 1922 évi május 8-án történt közgyűlés a lemondását elfogadta. *Erdővidéki erdőipar részvénytársaság.*

Szinielőadás. F. hó 20-án (szombaton este 7 órakor) az irgalmas nővérek polgári leányiskolájának ifjúsági egyesülete, a Mária-kongregáció tagjai, a r. kath. fuinternátus nagytermében szinielőadást tartanak a következő műsorról: 1. Hozzád jövünk, ének. 2. A kongregációs érem; színmű egy felvonásban. Szereplők: Hánn M. Veres M. Péter R. Kabdebé A. Geréb. E. Nagy V. Széll I. 3. A Szeptőlötelenhez. Szavalja Bálint M. 4. Angela; színmű 4 felvonásban. Szereplők: Bede I. Dénes M. Nagy V. Pál I. Göllner M. Bogyor R. és Simó M. 5. A fehér sereg indulója, ének. Az érdeklődőket tisztelettel meghívja az előljáróság.

Kölosönt ad a városi árvaszék. A városi tanács f. hó 3-án tartott üléséből arról értesít, hogy a városi árvaszék a gyámoltak és gondnokoltak gyámpénztárilag kezelt pénzéből 8%-os kamat mellett a gyámpénztári szabályrendeletben megállapított feltételek mellett ingatlanokra jelzálog kölcsönöket folyósít.

A veszett kutya által megmárt egyének kórházba kísérése alkalmával az illetők kísérői ingyenes utazási igazolványt kapnak. Az igazolványt a vármegyei prefektúra állítja ki.

A repatriálásokra vonatkozólag a kolozsvári Directione Politiiei Sigurantie Generale A Statului (az áll. közbiztonsági rendőrség főnöksége) nemrég újabb rendelkezéseket adott ki. E szerint a trianoni békeszerződés 63. §-át értelmében Magyarországra csak az repatriálhat, aki a magyar állampolgárságot megszerzi, illetve annak meglétét igazolja. A békeszerződés alapján ugyan is mindazok a magyar állampolgárok, akik állampolgárságukat elvesztették, jogosultak 1922 július 26-ig magyar állampolgárságuk fentartását igényelni. Az optálás joga minden tizenöt évét betöltött személyt megillet. Az optálással a békeszerződés értelmében az a kötelezettség jár, hogy az optálásra biztosított időtartam elteltét követő egy éven belül állandó lakhelyére, annak az államnak a területére kell átköltöznie, amelynek az állampolgárságát optálta. Optálai nem kell azoknak a nőknek, a kiknek férje magyar állampolgár, s Magyarországon lakik, s a ki bizonyítani tudja, hogy illetőségi helye magyar területen van. Az optációs nyilatkozatot a belső földön lakó optáló a lakóhelyére illetékes elsőfokú közigazgatási hatóságnál vagy a magyar belügyminiszternél, Magyarországon területén kívül élő optálók pedig, Magyarországon bármelyik külképviseleti hatóságánál, itt tartózkodók tehát legalkalmasabban a Kolozsváron levő magyar megbízottnál tehetik meg. Az okmányért 270 leu fizetendő a vármegye prefektusánál, ha csak a szegénység hatósági bizonyítvánnyal nem igazolható.

Igen érdekesnek ígérkezik a Szentferencz-rendiek f. hó 21-én tartandó templomi hangversenye. A helybeli filharmonikus társaság és dalárda a következő magasszintű programot állította össze: 1. Rossini: „Tankred“ operanyitány. 2. Schubert „E. dur“ vonós négyes. Előadóják: Peltzer Vilmos dr., Filó Ferenc dr., Voszka István dr. és Szabó Ernő. 3. Schubert: Kyrie. 4. Silcher: Megváltó halála. 5. Mozart: Ave verum. 6. Schubert: Gloria, előadja: Peltzer Vilmos dr. vesetése mellett a helyi dalárda és a filharmonikus társaság zenekara. Közönségünk figyelmét a nagy művelzetet ígérő és nemes célt szolgáló hangversenyre ismételtelen felhívjuk.

Az eltávozott színészek utolsó itteni előadásairól — térszűke és egyéb közlemények felhalmozottsága miatt — csak igen röviden írhattunk. Ezért maradt el az utolsó esti Offenbach operett előadásán szerepelt Jakabos Irén k. a. megemlézése is, kinek kellemesen csengő hangját, helyes játékát már több műkedvelői szereplésével kapcsolatban alkalmunk volt megdicsérni. Ez utóbbi alkalommal a színészek játékának együttesébe is igen ügyesen illeszkedett bele, énekével, játékával egyaránt színészi hivatottság jeleit adta.

Román feliratu cimkék kötelezők. A kereskedelemügyi miniszter arra való tekintettel, hogy a belügyi államtitkárság jelentése szerint a legtöbb Erdélyben működő gyár, gyártmányaim ma is magyar és német felirású áruvédjegyeket és cimkéket használ, aminek folytán az ország gyártmányai a piacon magyar vagy német gyártmányoknak tűnnek fel, elrendelte, hogy az összes magyar és német áruvédjegyek és cimkék, amelyeket az erdélyi városok használnak, három hónap alatt román felirású áruvédjegyekkel és cimkékké cserélendők ki. Akik e kötelezettségnek eleget nem tesznek, három hónapig terjedő fogházzal és 500—1000 leu pénzbüntetéssel büntetendők.

Idegen fogságból szabadult főink hazatéréséről mindegyre olvashatunk, mi is több ízben emlékeztünk meg róluk. Pár héttel ezelőtt egy napilapunk panasolta fel, a foglyok kijelentései alapján, hogy hazatérésük egyik legszomorúbb mozzanata az, mikor végre a rettentő átfaradalmi után csakugyan hazatérve, itt rendszeresen még hosszú ideig tartó vesztegáron kell átesniük. Szatmáron, hová rendszerint teljesen lerongyolódva, pénztelenül érkeznek meg, hetekig kell eltengődniük, anélkül, hogy a társadalom, vagy jótékony egyesületek sorsukat szeretettel felkarolnák. Hogy ez utjukon nem mindenütt van így, maguk a visszaértek is állítják; Svédországban, Svinemündében, s más helyeken is ruhákkal, élelemmel, meleg szeretettel fogadják őket. Nem rég egy igen tekintélyes és szavahihető helyről jött levél került kezünkbe, mely a Magyarországon keresztül utazó foglyaink egy csoportjának fogadtatásáról is szól, s alkalmas, hogy az itthon várakozókat övéik sorsa felől is megnyugtassa. Egy ilyen 240 főnyi csoportot — a levél szerint — Budapesten nagy vendéglátással fogadtak, a lakomához valókat a közeli vagyonos Hódos község szolgáltatta.

10 drb nagy főtt sonka, 36 rubás kosáryi tészta, kolbász, liba, pulyka, sertéssülték, torták, kalácsok, borok s más egyéb jók várják a hosszú utról hazatérteket. A derék vendéglátók kínálkozásának nem volt vége-hossza. Kaptak a foglyok ezenkívül cipőt, ruhadarabokat is. Bárha a szép példa a hazatérők itteni első stációja is nemes és kötelességtudó követőkre találja!

Tűzoltók közgyűlése. A székelyudvarhelyi Önkéntes Tűzoltó-Egyesület folyó hó 7 én tartotta meg rendes évi közgyűlését, mely alkalommal az egyesület vezetősége beszámolt az 1921 év folyamán kifejtett működéséről. A pénztárnok, szertárnok és titkár jelentéseiből a közgyűlés örömmel vette tudomásul, hogy az egyesület további fejlődése úgy anyagilag, mint erkölcsileg biztosítva van. Az egyesület készpénz-vagyona közel 12000 leu, dacára annak, hogy a háboru alatt tönkre ment szerelvények kijavítottak, és a mutatkozó hiányokat az egyesület új anyagbeszerzéssel megszüntette. Mivel a városi tanács által alkotott kénszertűzoltói szabályrendelet alapján, a kénszertűzoltók összeírására vonatkozó munkálatok már befejezéshez közelednek, a 18—45 év közti érdekelt férfiakosok helyesen teszik, ha belépnek az Önkéntes Tűzoltó-Egyesületbe, hogy ne csupán kötelességeik, hanem jogaik is legyenek.

Kisebb összegű papírpénz találatot, tárca nélkül, Székelyudvarhelyen, továbbá 3 drb egyforma magyar olvasókönyv a népiskolák IV. osztálya számára. Jogos tulajdonosok a rendőrségnek jelentkezzenek.

Frank-sör a legjobb és legolcsóbb.

A hadiözvegyek, árvák és rokkantak ügyeinek intézésére Cirlea prefectusi titkár kapott megbízást, kinél minden ez ügyre vonatkozó kérés, panasz beadható. E célból ő később meghatározandó helyen külön hivatalos órát is fog tartani.

Az átszervezett Napkelet. A Napkelet május 1-ki száma teljesen új, nagy formában és lényegesen megváltozott tartalommal jelent meg. Az átszervezés azt jelenti, hogy a folyóirat a közönség legszélesebb rétegeinek ízlését is kielégítő, könnyed, változatos és eleven lappá lett, a melyben minden olvasni tudó ember gyönyörűséget találhat. Telve az új Napkelet gazdag szépirodalmi olvasmányokkal a legjobb írók tollából, ezenkívül pedig egész csomó ötletes rovattal, s mindjárt az első új formájához, külön ötletelés kotta is van mellékelve. Bizonyos, hogy a változással nyert a közönség is meg a Napkelet is, mert értékei így mindenki számára hozzáférhetőkké válhatnak, s így valószínű, hogy nemsokára egyetlen család asztaláról sem fog a Napkelet hiányozni.

A betegsegélyezési járulékok ezentúl a közmunkügyi miniszter legújabb rendelkezése szerint, a régi koronák helyett, nem mint eddig: félannyi leu, hanem éppen ugyanannyi leuban fizetendők be. Ilyenformán a fizetendő összegek megkészszerződnek, a mi úgy a munkaadókat mint a munkásokat súlyosan érinti. A rendelet visszamenőleg április 1-étől kezdődő hatállyal lép életbe s annak értelmében az összes ipari, kereskedelmi és gazdasági munkaadók kötelesek 8 nap alatt összes alkalmazottaikat újból bejelenteni, hogy a tagok új bérosztályba való beosztása megtörténhessék.

Elekes Miklós, ki a múlt év novemberének végén történt véres kadácsi eset elkövetésével gyanúsítva, azóta a törvényszék fogházában ül, ma szombaton került a vádtanács elé, hogy az felette ítélkezzen. E sorok írásakor még számos tanu kihallgatása van hátra. Vád és védőbeszédre, s ítéletmondásra csak ezután kerülhet a sor. Az ügyről jövő számunkban közlünk részletes tudósítást.

Örökös keresztetik. Berry Béla állítólag székelyudvarhelyi születésű, 65 éves róm. kat. megyesi lakos március hó 28-án elhalt. Feleségét Bernáth Zsuzsánnának hívták. Berry után hagyatéki maradt. A ki ismeri, vagy vele való rokonsági viszonyát igazolni tudja, jelentkezzen az itteni rendőrségen.

Az új vadásztörvény életbelépése. A belügyminiszter rendeletet küldött a kapcsoltszék prefektusaihoz, melyben azonnali hatállyal életbelépteti az új vadásztörvényt. Az új törvény nagyjában megegyezik a régivel, csupán jelentéktelen eltérések vannak benne. Mindaddig a vadászati kihágások a közigazgatási bíróságokhoz tartoztak. Ezentúl a járásbírók ítélnének hasonló ügyekben. A vadászati engedélyeket mindaddig a pénzügyigazgatóság adta, ezentúl a prefektusnál, vagy községekben a fősolgabirónál kell

a vadászati engedélyt kérni. A pénzügyigazgatóságoknak mindössze az adózás szempontjából kell jelenteni a dolgát. A régi törvény csak vadászati ebadókat ismert, az új törvény közönséges kutyaadóval is sújtja a vadászteket.

KÖZGAZDASÁG.

A hármás fagyos szentek: Pongrácz, Szervác, Bonifác aszott csontujjai fenyegetnek. Komor, szomorú felhő foszlányok közül sűt le olykor rövid időre a nap, hogy aztán ismét elboruljon az ég és metsző szél nyargaljon a virággal rakott fák galyai között. Mire e sorok napvilágot látnak, vagy valóvá változik a rémitgető hagyomány, vagy pedig mint derűs reggelen való fölédredésben kacagva gondolunk vissza rossz éjjeli álmunkra, az ő szenteket kinevetve, megnyugsunk Orbánig, a fagyok fő atyamesteréig.

A folyó évben megint tenger kellemetlensége lesz a gazdának. A cserebogár pajorja (csimasz) ezer meg ezer szárra húzódott meg a föld alatt. Az ügyes gazda szántás alkalmával gyerekekkel ezeket szedtetett ki és pusztított el. A csimasz pusztításának már nyoma van a veteményes kertekben s mezőkön egyaránt. Ellenük ma már védekezni szinte lehetetlenség. A bajt forrásánál kell orvosolni, majd a jövő évben a cserebogarat kell irtalom nélkül irtani.

A múlt keddi piacon az összes gabonaneműeknél az árak emelkedtek, kivéve a krumplit, mely megérezve május erjesztő erejét, életének rövid időszakában még kedveskedni akarván, — ára nagyon is alászállott, buza 58—64, török-buza 45—48, rozs 50—52, árpa 45—50, zab 26—30, paszuly 40—42, burgonya 8—11 leuban kelt el vékánként. V—ó

Megint új adózás szakadt a gazdákra. A földmivéls-ügy miniszterium elrendelte, hogy csakis azon tehének tej-és tejterméke árusítható, mely tehén egészségügyi lappal van ellátva. Gazdáink kötelesek voltak teheneiket vizsgálat céljából bejelenteni s azt az állatorvos meg is vizsgálta egyenként 20 leu díj szedése mellett. Kiváncsiak lennénk rá, hogy e díj szedését a miniszterium rendelte-e el, avagy azt az állatorvos urak saját egyéni megállapításuk alapján szedik, mert egy nap 150—200 tehén megvizsgálása után 3—4 ezer leut zsebre rakni, mégis kissé soknak tetszik. Elvárjuk illetékes tényezőktől, hogy ezen ügyben gazdáinkat felvilágosítsák. Ezer baj, ezer gond és kiadás most is a gazdákon, minek ezzel is így nagy terhet vállalkra rakni. (Beküldötték.)

Kiadó: a Könyvnyomda R.-t. Odorheiu (Székelyudvarhely)

Hirdetmény.

Székelyvassági „Hangya” szövetkezet óvadékképes boltkezelőt keres mielőbbi belépésre. Javadalmazása körülbelül 1000 lei havonként, ezenkívül lakás, fűtés, világítás. Jelentkezni lehet: „Hangya” raktár, Odorheiu.

Egy Schunda-féle jó karban levő,

Kitűnő hangu pedálos cimbalom

eladó. Cim: a kiadóhivatalban.

C. 1448—1921. Hirdetmény.

Az odorheii törvényszék közhírré teszi, hogy Benedek Dénesné szül. Sándor Regina homoródjánosfalvi lakos részéről az 1911. I. t. c. 748. §-a alapján előterjesztett kérelem folytán, mint volt cs. és kir. 82. gy. ezred katonája az orosz fronton Almásmezőnél 1915 január hó 27. napján délelőtt 9 óra tájban ellenséges golyóktól szíven találva állítólag elesett, Benedek Dénes volt homoródjánosfalvi lakos elhalálása tényének megállapítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az állítólag elhalt részére ügygondnokul dr. Jodál Gábor ügyvéd, odorheii lakost rendelte ki.

Felhívja a törvényszék Benedek Dénest és mindazokat, akiknek az ő életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot vagy az ügygondnokot Benedek Dénes életbenlétéről értesítsék, egyzersmind közöljék azokat az adatokat, amelyekből az ő életbenléte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság a jelen hirdetménynek az „Ardealul Juridic” ban történt harmadszori beiktatását követő naptól számított 3 hó letelte után, a nevezett elhalálásának tényét, a bizonyítás eredményéhez képest meg fogja állapítani. Odorheiu, 1921. évi december 21-én.

D. Th. Gheorghiu, s., k., tszéki bíró.

A kiadmány hitelül: Burghardt, s. hiv. tisztv

Dela pretura plasei Praid.

Szám: 296—1922.

Pályázati hirdetmény.

Odorheiu vármegye parajdi járásában ürese des-bea levő alsósófalvi segédjegyzői állásra nyilvános pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy képesítési okmány és esetleg szolgálati bizonyítványval szabályszerűen felszerelt pályázati kérelmeket a vármegye prefectjéhez címezve hivatalomnál folyó évi május hó 17-én d. e. 12 óráig nyujtsák be. E határidő leteltével beadott pályázati kérelmeket nem fogadom el. E hirdetményben jelzett állást prefect ur kinevezés útján fogja betölteni.

A segédjegyzői állás javadalmazása a Gazeta Oficială 1921 évi 5. számában a belügyminiszterium államtitkársága által kibocsátott körrendeletben van megállapítva.

A jegyzői körhöz két község tartozik.

Praid, 1922 április 10.

Bartha, primpretor.

Az odorheiu törvényszék.

C 315/2—1921 szám.

Hirdetmény.

Az odorheiu törvényszék közhírré teszi, hogy Barabás Ferenczné Z. Nagy (Sári) Ilona atyhai lakos részéről az 1911: I. t. c. 748. §. alapján előterjesztett kérelem folytán az 1914 évi december hó 7-én az uzsoki szorosnál golyó által találva állítólag elesett Barabás Ferencz volt atyhai lakos elhalálása tényének megállapítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az állítólag elhalt részére ügygondnokul dr. Váró Géza ügyvéd odorheiu lakost rendelte ki.

Felhívja a törvényszék Barabás Ferenczet és mindazokat, akiknek az ő életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot, vagy az ügygondnokot Barabás Ferencz életbenlétéről értesítsék, egyzersmind közöljék azokat az adatokat, amelyekből az ő életbenléte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság a jelen hirdetménynek a „Gazeta Oficială”-ban történt harmadszori beiktatását követő naptól számított 3 hó eltelte után a nevezett elhalálásának tényét a bizonyítás eredményéhez képest meg fogja állapítani. — Odorheiu, 1921 évi április 8.

Dr. Glósz Miksa, s. k., tszéki bíró.

Dela judecatorie de ocol din Cristur.

Nr. G. 217/2—1922.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági kiküldött az 1881. LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a cristuri kir. járásbírósnak 2384/3—921. számú végzése következtében dr. Viola Sándor ügyvéd által képviselt Keresztes János végrehajtató javára 236 leu 65 bani s jár. erejéig az 1922 évi márc. hó 18-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2000 leura becsült következő ingóságok, u. m.: 1 fehér szőrű 6 éves tehén, nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a cristuri kir. bíróságnak 1922. évi G. 217/2. számú végzése folytán 236 leu 55 bani követelés, ennek 1921 évi december hó 21. napjától járó 5% os kamatai és eddig összesen 227 leu 90 baniban bíróság megállapított költségek erejéig (a teljesített fizetés betudásával) adós házában Magyarandrásfalván leendő megtartására 1922. évi május hó 18. napjának d. u. 3 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a veenni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881: t. c. LX. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzbeni fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881: LX. t. c. 120. § a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Cristur, la 21 aprilie anul 1922.

Löriney, bírói kiküldött.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. vevőközönséget, hogy békebeli minőségű chifonok, vásznak, zseferek, anginok, továbbá minden más rőtös és rövid-árúkból álló dus készletemet a legolcsóbb árban árusítom. Tisztelettel:

SCHWÄCHTER JENŐ
Str. Pincipesa Ilona (Eötvös-utca) 1.

C. 431—1921. **Hirdetmény.**

Az odorheui törvényszék közhírré teszi, hogy ifj. Bencze Zsigmond az Almási Juliánna bágyi lakos részéről az 1911. I. t.-cz. 748. §-a alapján előterjesztett kérelem folytán az 1915. évi április hó 10-én a Kárpátokban Hátszeg község határában állítólag elhalt ifj. Bencze Zsigmond volt bágyi lakos elhalálása tényének megállapítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az állítólag elhalt részére ügygondnokul dr. Jánosi Gyula ügyvéd, odorheui lakost rendelte ki.

Felhívja a törvényszék ifj. Bencze Zsigmondot és mindazokat, akiknek az ő életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot vagy az ügygondnokot ifj. Bencze Zsigmond életbenlétéről értesítsék, egyébként közöljék azokat az adatokat, amelyekből az ő életbenléte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság a jelen hirdetménynek az Ardealul Juridic-ban törtéet harmadszori beiktatását követő naptól számított 3 hó letelte után a nevezett elhalálásának tényét a bizonyítás eredményéhez képest meg fogja állapítani.

Odorheiu, 1921. március hó 14. napján.

Dr. Glósz Miksa, s. k., tszéki bír.

A kiadmány hitelül: **Florián, shiv. tisztv.**

2 Kerékpár-váza azonnal eladó

Str. Regele Carol (Orbán B.-u) 22a. szám alatt.

Regatul România.

Judecatoria de ocol Odorhei—Sacuesc sectia cartii funduare.

No. 4210—1921. c. f.

Arverési hirdetményi kivonat.

Dr. Jodál Gábor ügyvéd által képviselt Oláh Anna székelyudvarhelyi lakos végrehajtónak Sándor Juliánna odorheui lakos végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtó kérelme következtében az 1881. évi LX. t.-cz. 144, 146, 147. §§. értelmében elrendeli a végrehajtási árverést 4370 Lei tőkekötvetelés, ennek 1918 március 3-ik napjától járó 6% kamata, 309 Lei 90 bani eddig megállapított per- és végrehajtási és az árverési kérvényért ezuttal megállapított 120 Lei költségek erejéig az odorheui járásbíróóság területén levő Telekfalva községben fekvő s a telekfalvi 43. sz. tjkvben A: 4454 hrsz. alatt felvett 48 öl területű szántó B: 16 alatti jutalékára 1 Lei kikiáltási, illetve becsárban, az u. o. 163 sz. tjkvben A+ 636 hrsz. 533 öl legelő B: 3 alatt 1 Lei, a 637 hrsz. 533 öl legelő B: 3 alatt 1 Lei, az u. o. 186 sz. tjkvben A+ 4443 hrsz. 90 öl kaszáló B: 27 alatti jut. 9 Lei, a 4444 hrsz. 90 öl területű kaszáló B: 27 alatti jut. 9 Lei, az u. o. 190 sz. tjkvben A+ 197 hrsz. kert 60 öl B: 15 al. jut. 6 Lei, az u. o. 196 sz. tjkvben A+ 2556 hrsz. 50 öl kaszáló B: 8 al. jut. 3 Lei, a 2557 hrsz. 43 öl kaszáló B: 8 al. jut. 2 Lei, a 2558 hrsz. 22 öl kaszáló B: 8 al. jut. 1 Lei, a 2580 hrsz. 114 öl kaszáló B: 8 al. jut. 2 Lei, 2581 hrsz. 161 öl kaszáló B: 8 al. jut. 2 Lei, 2582 hrsz. kaszáló 51 öl B: 8 al. jut. 1 Lei, 2583 hrsz. 100 öl kaszáló B: 8 al. jut. 2 Lei, 2587 hrsz. 86 öl kaszáló B: 8 al. jut. 2 Lei, 2588 hrsz. 44 öl kaszáló B: 8 al. jut. 1 Lei, 2743 hrsz. 132 öl kaszáló B: 8 al. jut. 3 Lei, 2744 hrsz. 113 öl kaszáló B: 8 al. jut. 2 Lei, 2745 hrsz. 57 öl kaszáló B: 8 al. jut. 1 Lei, az u. o. 197 sz. tjkvben A+ 2560 hrsz. 18 öl kaszáló B: 11 al. jut. és 2561 hrsz. 10 öl kaszáló B: 11 al. jut. 1 Lei, 2562 hrsz. 29 öl kaszáló B: 11 al. jut. 2 Lei, 2563 hrsz. 29 öl kaszáló B: 11 al. jut. 2 Lei, 2564 hrsz. 29 öl kaszáló B: 11 al. jut. 2 Lei, az u. o. 216 sz. tjkvben A+ 2905 hrsz. 33 öl kaszáló B: 34 al. jut. 2 Lei, 2906 hrsz. 33 öl kaszáló B: 34 al. jut. 2 Lei, 2907 hrsz. 33 öl kaszáló B: 34 al. jut. 2 Lei, 2908 hrsz. 33 öl kaszáló B: 34 al. jut. 2 Lei, 2909 hrsz. kaszáló 33 öl B: 34 al. jut. 2 Lei, 2910 hrsz. 33 öl kaszáló B: 34 al. jut. 2 Lei, az u. o. 237 sz. tjkvben A+ 4398 hrsz. 53 öl kaszáló B: 23 al. jut. 2 Lei, 4399 hrsz. 26 öl kaszáló B: 23 al. jut. 1 Lei, 4400 hrsz. 26 öl kaszáló B: 23 al. jut. 1 Lei, az u. o. 238 sz. tjkvben A+ 3890 hrsz. 221 öl kaszáló B: 29 al. jut. 4 Lei, 3891 hrsz. 368 öl kaszáló B: 29 al. jut. 22 Lei, 3892 hrsz. 51 öl kaszáló B: 29 al. jut. 3 Lei, 3893 hrsz. 101 öl kaszáló B: 29 al. jut. és 3894 hrsz. 42 öl kaszáló B: 29 al. jut. 8 Lei, az u. o. 248 sz. tjkvben A+ 3978 hrsz. 13 öl kaszáló B: 11 al. jut. 1 Lei, 3979 hrsz. 13 öl kaszáló B: 11 al. jut. 1 Lei, 3980 hrsz. 13 öl kaszáló B: 11 al. jut. 1 Lei, az u. o. 374 sz. tjkvben A+ 643 hrsz. 400 öl területű erdő B: 12 al. jut. 4 Lei, 942

hrs. 404 öl szántó B: 12 al. jut. és 943 hrsz. 297 öl szántó B: 12 al. jut. 4 Lei, 3462 hrsz. 193 öl szántó B: 12 al. jut. 21 Lei. 3960 hrsz. 280 öl szántó B: 12 al. jut. 15 Lei, az u. o. 562 sz. tjkvben A+ 2685 hrsz. 78 öl kaszáló B: 21 al. jut. 3 Lei, 2686 hrsz. 26 öl kaszáló B: 21 al. jut. 1 Lei, 2687 hrsz. 26 öl kaszáló B: 21 al. jut. 3 Lei, az u. o. 563 sz. tjkvben A+ 1376 hrsz. 114 öl kaszáló B: 23 al. jut. 7 Lei, az 1377 hrsz. 152 öl kaszáló B: 23 al. jut. 7 Lei, az 1378 hrsz. 38 öl kaszáló B: 23 al. jut. 2 Lei, 1379 hrsz. 38 öl kaszáló B: 6 al. jut. 11 Lei, az u. o. 677 sz. tjkvben A+ 2555 hrsz. 115 öl kaszáló B: 12 al. jut. 13 Lei, az u. o. 790 sz. tjkvben A+ 4436 hrsz. 41 öl szántó B: 13 al. jut. 4 Lei, 4437 hrsz. 39 öl szántó B: 13 al. jut. 4 Lei, 4438 hrsz. 36 öl szántó B: 13 al. jut. 4 Lei, az u. o. 1 sz. tjkvben A+ 447 hrsz. 91 öl szántó B: 16 al. jut. 3 Lei, 801/1 hrsz. 212 öl szántó B: 16 al. jut. 2 Lei, 911 hrsz. 146 öl kaszáló B: 16 al. jut. 1 Lei, 1045 hrsz. 116 öl kaszáló B: 16 al. jut. 12 Lei, 2264 hrsz. 128 öl kaszáló B: 16 al. jut. 1 Lei, 3160 hrsz. 472 öl legelő B: 16 al. jut. 1 Lei, 4098 hrsz. 47 öl területű kaszáló B: 16 alatti jutalékára 3 Lei becs. illetve kikiáltási árban.

A telekkönyvi hatóság az árverésnek Telekfalva község házánál leendő megtartására 1922 évi május hó 18-ik napjának d. e. 9 óráját tűzte ki és az árverési feltételeket az 1881. évi LX. t.-c. 150. §-a alapján a következőkben állapítja meg:

1. Az árverés alá kerülő ingatlant a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem lehet (1908: XLI. t.-c. 26. §)

Az 2. árverési szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 12. §-ában meghatározott arfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban letenni vagy a bánatpénznek előlegesen bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881. évi LX. t.-c. 147, 150, 170. §§. 1908. évi LXI. t.-c. 21. §)

3. Aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. Ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz ígérete figyelmen kívül marad és az árverésen amelyet haladéktalanul folytatni kell, részt nem vehet.

Miről az összes érdekeltek értesítetnek.

Odorheui, 1922 február 2.

Dr. Gallay, m. p. judecator.

Pentru conformitate: **Biró, cancelist.**

Regatul România.

Judecatoria de ocol Odorhei sectia funduare.

No. 3239—1921. cf. szám.

Arverési hirdetmény-kivonat.

Dr. Jodál Gábor ügyvéd által képviselt özv. Riemer K. Gusztávné sz. Rápolti Borcsa végrehajtónak Antal Dénesné szül. Csiki Borbála végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 1000 Lei tőkekötvetelés és járulékaik behajtása végett az odorheui kir. járásbíróóság területén levő odorheui városban fekvő, s az odorheui 296 sz. tjkvben A+ 3 sorsz. 621/1 hrsz. faház egy lakrész és udvarból álló végrehajtást szenvedőt illető egyneked rész jutalékára 3300 Lei kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1922 évi május 22. napján d. e. 9 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében Bethlen-utca 2 sz. 39 ajtó fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverési szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott arfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnek letenni, vagy a bánatpénznek előlegesen bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t.-c. 147, 150, 170. §§.; 1908: XL. t.-c. 21. §).

Az aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908: XLI. 25. §).

Odorheui, 1922 december 22.

Dr. Gallay, m. p. judecator.

Pentru conformitate:

Biró, expedit.

AZUGAI SÖR

a megye és város részére nagyban és kicsinyben kapható:

Lapka Henrik főraktárában

Odorheiu-Székelyudvarhely, Strada Principesa Elisabeta (Bethlen-u.) 24

Egy pénztáros-leány

azonnal felvétetik BARKÓCZY ALBERT mészáros- és hentes üzletében.

Menekített ingóságokkal megrakott

magyarországi gyűjtővaggonom a legnagyobb rendben megérkezett.

Május hóban újabb gyűjtővaggon inditok Brassóból—Budapestre

és vissza

Budapestről—Brassóba kísérettel és biztosítással. Jelentkezéseket lehetőleg azonnal kérek.

Interurban telefon 295

FEYÉR A. szállító, Brassó, Kapu-u. 34. sz.

A városi jéggyár

állandóan üzemben van

Kapható jég 7 és 14 klg-os táblákban:

megrendelőnek naponta 50 baniért házhoz szállítva klgként

a jéggyárnál átvéve klg-grammonként 40 baniért

Eladó cséplőgép.

1 drb. 12 lóerős magánjáró benzínmotor, 1 drb. Dröbler-féle 900-as cséplőszekrény, 1 drb. zárt pakkszekér, teljes felszereléssel és szijazattal. Cim: **Hozó János** Szentegyházásfalu (Udvarhely-megye.)

Nagyobb vidéki városban, megyei székhely, jó forgalmu kereskedelmi 4—500.000 leu vállalathoz

készpénztőkével rendelkező üzlettárs kerestetik. Közvetítők nem díjaztatnak. — Ajánlatok "Tőkeerős komoly vevő" címen e lap kiadóhivatatalához kéretnek.

Eladó házak: Kossuth utca 34. szám alatti emeletes kőház, kerttel és melléképületekkel; Temető-utca 11. szám alatti kettősház 3—3 szobával és kerttel; Csere-utca 16. szám alatt nagy gyümölcskert 4 szobás házzal. Értekezhetni lehet: özv. dr. **Válfent-sik Ferencz**né Kossuth-utca 34. szám, hol butorok és porcellánművek is eladók.

Férfi-, női- és gyermekruhákat, végáru, házi szőtt posztót, fonalakat és minden e szakmába vágó munkákat, minden színben, szakszerűen és olcsón

fest, tisztít: SCHMITZ

Odorheiu-Székelyudvarhely, Stefan cel mare (Malom-utca) 21. szám.

Postai megbízásokat különös gondnal teljesít.

Vidéki képviseltek egész Székelyföldre kerestetnek.

Kész hálószoba és konyhabutorok
 állandóan kaphatók: **BURKHARDT GYULA** mű-
 asztalosnál Str. Vasile Alexandri (Tibád-u.) 7 sz

Ha szép és tartós kocsit
 akar vásárolni, akkor forduljon bizalommal
Sándor Albert kocsigyártóhoz

Odorheiu - Székelyudvarhely
 Str. Reg. Carol (Órbán B.-u.) 115. SZ.

hol állandóan kaphatók
 egy és két lovas bőr- és
 vászonfedelű kőrisfa na-
 tur-kocsik jutányos árban

Mielőtt posztót, kamgarn-szövetet vásá-
 rolna, tekintse meg a segesvári Zimmermann-
 Testvérek posztógyárosok lerakatát

Barcsay Károly
 női- és férfidivat üzletében,
 hol minden szövet a gyári árban kapható,

Temetkezési intézetemben
 érez, tölgy- és fenyőfa-koporsók nagy vá-
 lasztékban. Halottszállításokat, temetéseket
 helyben és vidéken elismert jutányos és
 szolid árakon eszközölök.

Uj kovácsműhely!

Tisztelettel ér-
 tesítem, hogy **kovácsműhelyemet**
 Str. Prințul Nicolae (Árpád u.) 44 sz. alatt
 megnyitottam, hol minden e szakmába vágó munkát
 elvállalok, n. m.: uj kocsikészítéseket a legmoder-
 nebb kivitelben, ócska kocsik és szekerek teljes ki-
 javítását, lóvasalásokat, beteg paták gyógykezelését
 a legjutányosabb árban. — Szíves pártfogást kér:
ALBERT PÉTER, kovácsmester

Üzletmegnyitás !!

Van szerencsénk a t. közönség szíves tudó-
 mására hozni, hogy f. évi április 1 én
 fióküzletünket **SEGESVÁR, KÓRHÁZ-U.**
 22. házszám alatt újból megnyitottuk, hol a
 régi időkben ismert

Singer-varrógépek

és pedig a „The Singer Ma-
 nufacturing Co. gyártmá-
 nyok, mindennemű varró-
 munkák végséjére — újból
 kaphatók.

Részletfizetésre
 is szállítunk.

Allandó raktár összes gépalkatrészekből, to-
 vábbá olaj, tűk, sejjak, cérnák és selymekben.

Soc. pentru Comerciul cu Masini de cusut.
 Singer. Bourne & Co.

Fajtiszta, tenyészigazolvánnyal ellátott 20
 hónapos siementáli bika **ELADÓ**. Czim:
 a kiadóhivatalban.

Megnyilt

KOVÁCS GERGELY
 kárpitos és díszítő-műhelye

Bul. Reg. Ferd. (Kossuth-u.) 25
 sz. alatt. Legelőnyösebben el-
 vállal minden e szakmába
 vágó munkát gondos és szak-
 szerű kivitelben.

Ugyanoda egy jó házból
 való fiu tanulónak felvétetik.

Halló Figyelem! Halló!

Alólirottak a n. é. városi és vidéki közönség szíves tudomására hozzuk,
 hogy az **idény legjobb mintái megérkeztek; szobafestést művészi**
kivitelben, a legkényesebb igényeknek is megfelelően, divatos, tartós
színekben, ugy butorok ujjafestését, fényezését, cimtáblák, üveg-
táblák festését (különlegesség), kocsifényezést vállalunk.

Árak tekintetében minden versenyen felül állunk!

Jelszavunk: Pontos kiszolgálás, jutányos árak!

Tiszte- **ZITZMANN és BUGL** Első odorhelui cimpfestő, mázoló, kocsi-
 lettel: **fényező és szobafestő vállalata. :: ::**

Megérkeztek a nyári kalap-ujdonságok

melyek után átalakításokat is gyorsan és pontosan elvállalok. Állandóan rak-
 táron vannak: gyászkalapok és fátlyak, kalaphoz való anyagok, keztük, haris-
 nyák, menyasszonyi fátlyak és koszoruk, előnyomtatott kézimunkák, pamutok stb.

Kézimunkák előnyomtatása
 a legujabb bécsi minták után.

Szíves pártfogást kér:

ORDELT JÁNOS.

Naponta friss tea-vaj kapható:
HIRSCH IGNÁCZ fűszer- és csemegekereskedésében.

TAVASZI IDÉNYRE
 LEGJOBB
 A LEGUJABB FORMÁJU
TURUL-CZIPÓ

Kapható: a

székelyudvarhelyi fiókraktárban.

Az ország legna-
 gyobb cipőgyára.

180 saját fióktelep
 a bel- és külföldön.

Készbutor-raktár!

Mielőtt butorszükségletét beszereznie, szí-
 veskedjék

Balázs Károly Utóda cég
 Odorheiu-Székelyudvarhely, Bul. Reg. Ferd.
 (Kossuth-u.) 27. sz. alatti saját készít-
 ményű készbutor-raktárát megtekinteni,
 hol a legmodernebb ebédő, háló és konyha-
 berendezés kapható első minőségű anyagból

A butorok jóságáért
 felelősséget vállalok,
 az árak legjutányo-
 sabbán számítottak

Hitelképes egyének
 részére
 részletfizetés
 mellett is szállítok.

Üzv. Balázs Károlyné cégtulajdonos.

Székely Selters-

savanyúvíz

bérlője tisztelettel értesíti a n. é. közönséget,
 hogy a **KUT-KEZELŐSÉG** Odorheiu-
 Székelyudvarhely, Andrei Mureşan (Soly-
 mossy-utca) 15. sz. alatt van, hol ugy vag-
 gon tétélekben, mint kicsinyben, rendelések
 felvételnek.

Friss töltésű ásványvíz állandóan kapható.

Raktárról vagonba rakva (üvegcserevel) 1 li-
 ter 1.60, 0.7 liter 1.40, fél liter 1.30 leu.
 A forrásnál litre 1.40, 0.7 lit. 1.30, 1/2 lit. 1.10.

Tisztelettel: **DERZSY DÉNES**, bérlő.

Május 14-én megnyilik

a városi közönség legolcsóbb és
 legkellemesebb szórakozóhelye, a

sétatéri kioszk,

ahol naponta frissen csapolt **AZUGAI**
SÖR, finom erdélyi borok, hideg
 büffet, továbbá a jóhírű **Zillmann-féle**
cukrászsütemények, fagyalt, jeges-
 kávé kaphatók.

Tisztelettel: **A BÉRLŐK.**

NYÁRI UJDONSÁGOKAT

legolcsóbban vásárolhat

Hirsch Rudolf divatáru-üzletében,

hol nagy választékot talál:

férfi- és női gyapjuszövedekben, schweitsi granadinokban,
 békebeli kiváló minőségű mosó árak, valódi szintartók,
 mosó kretonok és delinekben, seffirekben, vásznakban. Óriási
 választék férfikalapokban, harisnyákban, nyakkendőkben és
 gallérokban és keztükben, női és férfi esőernyőkben, stb.